

Szerkesztőségi iroda:

R.-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyiltér-é felzáróml-sok.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitser térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönbén minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Tempora mutantur.*)

Nagy-Rőcze város polgárai „szeretett hazánkat a legmelegebben édes anyaként szeretik,” mondá Stefancsok Károly polgármester a város legutóbbi közgyűlésén. Viharos tetszés és helyeslés követte szavait, bizonyítá, hogy szívből szívhez szólt. — A tévelygés és félreértés kora tehát lejárt. Nagy-Rőcze városa ma ismét az, mi a multban volt. — Hazafias közéletének minden nyilatkozatában. — Hogy pedig a multban az volt — kétséget sem szenved. A szabadságharc alatt ott küzdött és pedig első sorban a magyar nemzeti lobogó alatt. Maga a város a saját költségén 40 embert szerelt fel és hadi czélokra négy szép paripáját átengedé.

Polgárai közül nem egy, a félistenekként emlegetett „veressapkások“ sorában harczott szeretett hazájáért. Nagy része pedig mint nemzetőr segített szétverni Muráynál a Hurbán által felázított csöcseléket. S e szép, e lélekemelő multat cserélte fel ama gyászos emlékü időszakban a herostratusi dicsőséggel. — Nem rosz indulat, nem hazafiatlanság, nem honarulás vezérelte polgárait, de a kulturális mozgalmak iránt való érdeklődés, a város közönsége szellemének emelése volt a cél, midőn az alakuló szláv főgymnasiumot kebelükbe fogadták. Maga a szláv főgymnasium is az egyenlőség, testvériség magasztos és szent elvénél fogva, kiválólag a magyarok által létesített. — Es épen e főgymnasium volt az, mely saját szülő okát megtámadva, a viszály, a tévelygés és félreértés magvát hintette el a város polgárai között. A haza szent szerelme helyett, idegen istenek kultuszát hozták be ez iskola vezetői, s a polgárok jó része — ál-okok által félrevezetve — követte nyomdokaikat. E diadal mámorától elragadtatva, mind nagyobbra és nagyobbra törtek, már nem kulturái, de politikai tényezőnek vélték és gerálták magukat. — Ta-

*) Változnak az idők.

T Á R C Z A.

A Jólészi vár-rom.

(Népmonda).

Szent-György éjszakáján, Jólész vár romjánál,
Fehérbe öltözött női alak járkál.
És mikor Jólészben éjfél üt az óra;
Az egész táj mintha felfordítva volna,
Nagy dörgés-villámlás, szárnyak csattogása
Hallható, a vidék a pokolnak mása.
Reggel felé pedig e szókat hallhatod:
„Legyel elátkozva, én már szabad vagyok“
(S a mi nélkül Szent-György soha el nem mulhat;
A kövé vált ember vér könnyeket hullat.)
S nagyot dördül az ég, megnyílnak a habok,
Elyyelik hirtelen a fehér alakot.

* * *

E esodás esemény, hogy miért van ottan,
Elmondom amint én a néptől hallottam,
És ti régi idők, sok esodás történet
Szeintanui, s melyben ezek is történtek,
Jertek, itéljétek, oly epedve várom,
Talán ti tudjátok, a jólészi vár-rom
A mit hátra hagyott, mit a nép mond róla,
Megtörtént dolog-e vagy kőszahir volna?

Hajdan igen régen, a Jólészi várnak
— Melytől gyógybalsamot ma is sokan várnak —
Az ura egy öreg férfi volt, — ki akkor
Akart megnősülni, a mikor az aggkor,
Nagy testi erejét már elgyengítette,
Barna haj fűrtjeit fehérre festette. —
Hanem mind amellett bizott ő magában,
Mert az ördögökkel állott barátságban;
Igy történt, hogy terve — ki mint vet egy arat —
Nem maradt egyedül csak pusztá akarát.

Egy sötét éjszaka, rozsdás vas ágyából
Felkelt, előhozott mellékszobájából,
Egy régi könyvet, mely a kezében rezgett,
Es illetéknépen durúzsolni kezdett:

pintatlanságuknál csak fanatismusuk volt nagyobb.
— Innen ered Nagy-Rőcze ama országsszerte meg-hurezolt pánszláv hire.

Pedig ismét csak e város kebeléből indult ki az eszme, hogy ennek nem lehet, nem szabad így maradnia. Hogy kiknek az érdeme, ugy helyben mint másutt, hogy a politikai izgatás e műhelye megszűnt — az közismeretü dolog. — Megszűnt ugyan, de nyitva maradtak az általa ejtett és elmérgesített sebek.

Ezek gyógyítását lassan, de biztosan az idő, a kölesönös megértés, kiváltkép a kedélyes és vonzó társasélet eszközölte. — E társas élet megte-remtéséről, vezetéséről hatásairól gyakran olvastunk e lap hasábjain. — Hogy a seb behegedt, bizonyítják Stefancsok Károly fennebb idézett szavai. — Magunk is, kik itt vagyunk, látjuk, érezzük, tapasztaljuk ezt, de ő ismeri leginkább Nagy-Rőcze városa polgárait s e kijelentését kétszeres örömmel hallottuk.

Hogy ez így van — az érdem oroszlánrésze az övé. — Tapintatos vezetése által megtudta nyerni a kedélyeket, erélye megfékezte a szenvedélyeket. — Vezetése alatt nemcsak szellemileg, de anyagilag is rendbe jött a város. — Jövedelmét több ezer forinttal fokozta, daczára annak, hogy indítványára a város kulturái kiadásai emelkedtek. — Jövő évi programja méltó folytatása eddigi működésének. A város és határának felmérését, szép fekvésü piacának rendbe hozatalát ígérte. Kiváló s a város jövőjére nagyjelentőségü gyönyörű fekvésü fürdőjének kiépítése, mellyel valóban oly érdemet szerez, mely — acre perius. — Nagy-Rőcze városa, mely helyzeténél, intelligentiájánál és vagyonánál fogva tényező megyénkben, bátran eldobhatja ama hirhedt nevet, mert vezetői és polgárai — csaknem kivétel nélkül — imádozt magyar hazánkat anyaként szeretik.

Perjéssy László.

„Óh! ti, a kik nékem e könyvet adátok,
Jőjjetek-jőjjetek, szükségem van rátok.“

Sokáig durúzsol, nem tudta mit jelent,
De hívó szavára senki meg nem jelent.
Végre mikor így szólt: „egy, kettő és három.“
Nagy változás történt a jólészi váron.
Mégfordult egészen (és dörögni kezdett)
A vár minden része borzasztóan rezgett,
De meg nem jelentek azok, kiket hívott.
Tehát más próbát tett, elő vett egy sipot;
Alig, hogy belefújt s körül ment a váron;
Tüstént megérkezett ne mkettő, de három,
A hívottak közül s veszekedni kezdtek,
Szolgálatot előbb, hogy mely ikök tesznek!

A vár ur nyugodtan, nem habozott, hamar
Elmondá, hogy biz ő házasonni akar.
Felelt közülök egy: „ez nem sok, ez semmi.“
Hanem feleségül kit akar elvenni?
Hát bizony megvalloim én igen szeretném;
Torna vár leányát, hogy ha elvehetném.
Válaszolt a vár úr, s úgy eltűnt ez alatt
Mind a három, hogy még csak nyomuk sem maradt.

Kis idő múlva, de mikor már a vár úr
Borzasztó dühében csak hogy el nem kábul.
Mikor a vár órán épen tizenkettő:
Az ördögök közül csak betoppan kettő.
Az egyik hozott egy kádalaku művet,
A másik tömérdek zöldes színü füvet.
Megálltak, a vár ur szavára nem szóltak,
Kész akarva bár, de egész némák voltak.
Letették a művet a középre épen,
A füvet is benne elhelyezték szépen.
S megszólalt az egyik: „tehát most már rajta.“
Es szaladva mentek köröskörül rajta.

Megkerülték kétszer, már harmadszor mennek
Es mikor harmadszor rajta körül mentek.
„Mint Neptum felbukik a tenger hullámból“
Epen ugy felbukott a várnak tájáról

Szerény helyreigazítás.

Az alvó leányzó néha, dermedtségnek nevezhető téli álmából felébred, s miközben egyik oldaláról a másikra fordul tovább aludni, az ébredés eme megvilágosodó pillanatait felhasználja arra, hogy egy-egy álmos jegyzőkönyvvel jelét adja annak a csekély életszíkranak, mely néha-néha még mintegy galvanizálja a már végső elenyészése felé hanyatló gazdasági egyesületet

Ennek az állapotnak tulajdonítható az is, hogy minden olyan törekvés, mely az egyesület pénzügyviszonyait jobb, biztosabb alapokra volna fektetendő, közönnnyel, sőt határozott ellenzéssel találkozik. A fenteöbi akadályozó körülményen kívül kell még küzdeni a félreértéssel épen ugy, mint a meg nem értéssel.

A mondottaknak világos, szemmel látható példája márczius 6-ikán felvett egyesületi jegyzőkönyv, mely a „G. K.“ 11-ik számában jelent meg. E jegyzőkönyvnek ama részében, hol a gyűlésben hozott határozatok vannak elsorolva 1. és 2. alatt, ezek olvashatók:

1. hogy a hátralékok esetleg per útján is hajtassanak be. Annyival is inkább, mert ez már többször is kimondatott. Most is megbizatik az elnök az ügyvéd felfogadásával.

Miért van hát akármennyi 10 éves hátralék? Miért van ezek közt olyan akármennyi, ami örökre elveszett az egyesületre nézve? Azért, mert a gyűlések meghozzák a határozatot, de mikor végre kellene hajtani, már akkorra feltámad a nagy fantóm: mit szól rá az adósok tekintélyes serge? A határozat pedig marad annak, ami t. i. határozatnak, melylyel senki sem törődik

A 2. pontban az van mondva, hogy az egyesület mindenféle pénze felett szabadon rendelkezik, az alapítványi tőkék pedig annyiban érinthetők, a mennyiben abból az egyesület, ha pénze nincsen, kölesön vehet, de a legelső, rendelkezése alá kerülő bevételéből köteles azt helyre pótolni.

Harmadik társuk egy üveggel kezében,
A vár úr csak bámúlt a három vendégen.

Folyadékfével az üveg félig volt,
Az utolsó vendég nemsokára így szólt
A várnak urához: — s az üveget fogta —
Torna vár leányát elveheti, hogy ha
Minden reggel jókor május hó végéig,
Az ifjuság vizét hordani nem késik,
Es mikor megtelik, — rá mutat a kádra —
Akkor aztán nem lesz semmi egyéb hátra,
Mint ezen üvegből két cseppel önteni.
Minden nap háromszor benne megfürdeni.

Az ifjuság vizét meglelni nem nehéz,
Ott van, hol a napfény három halmot tetéz.
Hol sok virág diszlik a völgyek ölében,
Ott buzog e viz a „Piszár“ domb tövében.
Nem messze a kuttól, a mint megyünk balra.
Ott van egy kis edény, fahéjból faragva.
Mely „piszárka“ nevet nyert ezen forrástól,
Ezzel kell meritni a bűvös forrásból.
E varázsszavakat mondva ottan halkan:
„Csernovi-Herova“ a viz nagyot loccsan,
Hanem vigyázni kell, ha meritett ötször,
Ugyanazon reggel ne próbáljon többször.
Az ötödiket is meritse csak félig,
Mert a megifjodást épen ehez mérik.

Ily tanácsot adva, társainak intett,
Valami por felét az asztalra hintett.
Nagy sürgés-forgás volt a jólészi várnban,
Szerencsét kívánva elmentek mind hárman.

Lefeküdt a vár ur, álma messze vitte,
„Csernovi-Herova“ — egyre csak azt hitte,
Negédes álmában: hej, örült is roppant
Mikor a forrás viz egyet kettőt loccsant.

Másnap reggel — jókor, nem szólva senkinek
Ment hogy felkeresse az ifjuság vizet.
Már a „Piszár“ dombot körös-körül járta,
De a bűvös forrást sehol nem találta.

Az imént idézett 2-ik pontban nyilvánul legjobban a félreértés és megnevelés.

Ezt a határozatot azzal okolja meg a jegyzőkönyv, hogy Sárközy Gyula a régi idők megtakarított tőkéit csonkítatlanul akarja fenntartani úgy, mintha az alapítványi tőke lenne. Abból tehát az egyesület folyó kiadásaira nem fordítható semmi sem.

Az én jelentésem nem az volt. Én azt mondtam: „A gazdasági egyesület pénztárában az évi jövedelmekből már régebbi idő óta majd csaknem semmi sem folyt be, úgy, hogy a tőkésített, régi jobb idők emlékeire megmaradt pénzekhez kellett nyulni, ha azt nem akartam, hogy a gazdasági egyesület, mielőtt magamagát feloszlatná, feloszolják. Azért rövid idő alatt visszatérítendő előleget utalványoztam a folyó költségekre, egyelőre a megtakarított tőkék terhére. Ha pedig a pénztárnok vonatkozott az utalványt beváltani, én azt annak tulajdonítom, s e véleményemet ki is nyilvánítom, hogy azokat a tőkéket én azért óhajtom nyírbátlanul fenntartani, mert ha működni akar az egyesület, ahhoz pénz kell, ha pedig a meglévő elköltik titkárra, postára, újságra, s a titkári hivatalra ráküldött s megkötött könyvekre, képekre stb. stb. miből rendeznek kiállítás, miből vesznek tenyészanyagot? stb. stb. Én tehát fel akarom használni ezt a szorult anyagi helyzetet arra, hogy az egyesület vezetői teljesítsék kötelességeiket; a künt lévő követeléseket hajtsák és hajtassák be, a hol szép szóval lehet, ott azzal, a hol a kérés nem használ, ott ügyvéddel. A megtakarított pénzekhez pedig akkor nyuljunk, mikor a végső inség szorít rá. Ezért a leköszönt pénztárnoknak, Molnár Lajosnak, én inkább elismerést, mint megrovást vagyok hajlandó megszavazni. Ha így utalványokra kifizetgeti ezt a tartaléktőkét, s a künt lévőket be nem hajtja, oda jut, hogy még akkor sem mozdulhat, mikor akarna, mert pénze nem lesz, ami felett korlátlanul rendelkezhetne. Azért óhajtom korlátozni s ha kell be is szüntetni az utalványozást és csak is kiállításra vagy tenyész anyag beszerzésére fordítani. A folyó kiadást a folyó bevételből kell fedezni.”

Ez nem azt jelenti, amit a jegyzőkönyv mond, hogy én t. i. alapítványképen akarom tekinteni a megtakarított tőkéket, hanem azt, hogy azoknak elköltését csak is egyesületi czelok elérésére kívánom fordíttatni.

De hát nézzük, miből áll az a nagy tőke voltaképpen?

Van az egyesületnek készpénz vagyona tőkésítve 4047 frt 27 kr.
Ebből alapítványi befizetett tőke 737 frt 92 kr.

A megtakarított tőke tehát 3309 frt 35 kr.
Erre már van adva utalvány, és így alig tévedek számításomban magyot, ha kerek számban három-ezre teszem. A múlt évi egyik jegyzőkönyvben ki van mondva tenyészállatok vásárlása s azok kiállításra. Az maga jó részt fel fogná emészteni ezt a pénzt, ha ugyan létesülne ez a határozat. Ha pedig széjjel utalványozgatják a pénzt, miből vesznek bikát, kost, tehenet, sertést stb.

Az alapítványi tőkéket illetve pedig hiába hoz-

e konferenzia határozatokat mert azt az alapszabály korlátozza. De hát van-e az? Én csak olyan legendaképen hullottam két-három egyesületi tagtól, mintha ők már régen elhunyt tagoktól egy ilyennek létezéséről felől nem csak hallottak, hanem mintha láttak volna is egy példányt, csak az nem bizonyos: ébren-e vagy álomban?

Azt kérdezhettek végezetül bárki is: hogy jöhetnek jegyzőkönyvben olyan határozatok, melyek oda nem valók, mások pedig tévesen értelmezve? Felelet: Az elnök formászerinti határozatot nem szokott kimondani; a jegyzőkönyveket pedig nem hitelesíti senki. A jegyző pedig a nagy zajban a stenotri hangon elmondott dictionárokról azt hiszi, hogy azok határozatként irandók be, mert legharsányabban hangzottak. Tehát sem az 1. sem a 2. pont alatti határozat nem képez jegyzőkönyvi tárgyat, mert a 2. pont alatti is a hibás értelmezés miatt lett megbeszélés tárgya. S—a.

Közigazgatás, pénz- és igazságügy.

90. §.

A törvényhozás böles intézkedésének tanúságát adta az 1883. 44. t. cz. 90-ik §-nak megalkotásával, mert szabatosan megállapította az adók és illetékek elévülésének feltételeit s idejét; és tette ezt nyilvánvalólag azon indokból, hogy akadályt vessen ama zaklatások elé, melyben az állami pénzügyi igazgatás közegei, a polgárokat, régi, részben befizetett adók és illetékek ezimén, részesítették.

De egyet elfelejtett a törvényhozó bölesessége: világos kijelentését annak, hogy az elévülés hivatalból figyelembe veendő. E nélkül az üdvös intentió nem vezet valósuláshoz.

Ezen bevezetés után, most csak is az örökség utáni illetékekről akarok egyet-mást elmondani.

Tudva levő dolog, hogy a magyar törvény oly hagyatéki ügyekben, melyeknél csak nagykorúak érdekeltek, hivatalból hagyatéki tárgyalást nem rendel. — szabad tetszésére bízván az örökösöknek, magán uton rendezni a hagyatékot.

Ezen ok miatt, 25 év óta, megszámlálhatlan sokaságra növekedett azon hagyatéki ügyek száma, melyek hatósági eljárás alá nem boesíttattak.

De az időmulás ott, a hol ingatlan javak is vannak a hagyatékban, csak halasztást enged, maga az ügy az örökösök kimutatása s bizonyítása, a családi és egyéb viszonyok változása folytán, előbb több még is az örökösök bírósága elé kerül, — s akkor igazolni kell a kincstári illetékek kifizetését is.

Amde 10—20 év alatt az adóhivatali nyugta elporladt, a mestergerendáról elveszett, vagy elhanyagolt, a minnek következtése aztán: újabb illetékvétel, végrehajtás, és fizetés.

Váltig erősítjük, esküvel is bizonyítjuk a bíró előtt, majd meg a pénzügyi igazgatósághoz küldött fellebbezésünkben, hogy az illetéket réges-régen kifizettük s ha nem fizettük, mert kivétel sem volt az illeték, akkor elévült a követelés; de ránk se hederítenek.

A bíró azt mondja: sem ismerni, sem respektálni nem tartozom az ide vonatkozó törvényt; ott van a pénzügyi hatóságok egész legiója, azoknál keress igazságot; de tudj meg jól, melyikhez kell fordulnod; aztán egyenesen haladj, mert egy félrelépés, örökre nyakad szegi.

A pénzügyi igazgatóság nem vesztegeti a szót, nem mentegődik mint a bíró, — csak annyit mond: fizess.

Az illetékkiszabási hivatal pedig nem akarja érteni az „elévülés” szót.

Igy aztán 100 eset közül 99-szer újból befizettetik az illeték, — s csak egyszer szabadulunk meg a nyakunkba erőszakolt kötelezettség alól, akkor t. i. ha a közigaz-

gatási pénzügyi bíróság elé viszük — stemplis papíron — az ügyet.

Igaz, hogy itt elértük célunkat. Leveszik a terhet vállunkról, de a győzelem sok költségbe, s még több bosszúságra került. — Elköltöttük a réven, a mit nyertünk a vámon.

Ilyen a mi finanez igazgatóságunk.

Szolgálatot vélek tenni azon polgártársaimnak, kiket ily ügyben a zaklatás veszélye fenyeget, ha közlöm a kir. közigazgatási pénzügyi bíróság erre vonatkozó egyik ítéletét, — mely is következőleg hangzik:

8841/885. sz. Ó Felsőga a király nevében.

A m. kir. közigazgatási pénzügyi bíróság Szabó István illeték ügyét . . . vizsgálat alá vevén, következő ítéletet hozott: . . . „Mintán az 1883. 44. t. cz. 90. §. 1. d. pontja értelmében az illetékek elévülnek, ha — a bíró beavatkozást nem igénylő haláleset beálltától számítandó — 5 év alatt nem vetettek ki, nem szenved kétséget, hogy jelen esetben 8 évvel a haláleset beállta után, örökösödési illetéket — tekintettel az elévülés tényleges beálltára, — előírni és követelni jogszerűen nem lehet . . . Budapest a m. ktr. közigazgatási pénzügyi bíróságnak 1886. év október hó 28. ik napján tartott üléséből dr. Kogler János s. k. tanácselnök.”

Ezen s ehhez hasonló ítéletek a pénzügyi igazgatóságok és illetékkiszabási hivatalok utján küldetnek le a feleknek, s így azoknak módjuk van a pénzügyi bíróság követett eljárása, nézete s a törvény szavainak mékenti értelmezéséről tudomást szerezni, — azt tudomásul is veszik, de nem alkalmazkodnak hozzá.

S mi-t nem? Valószínűleg a magán polgári törvényekben határozottan kimondott azon rendelkezést tartják szem előtt, mely szerint az elévülés hivatalból figyelembe nem vehető.

Ezen elfoglalt álláspont azonban tarthatatlan:

mert a fentebb idézett törvény az elévülés hivatalból figyelembe nem vételét nem paracsolja, sőt ellenkezőleg, azon kifejezés: „az illetékek elévülnek, ha azok nem vetettek ki 5 év alatt . . .” magában foglalja tilalmát a kivételnek, ha a törvényben feltételezett esett forog fenn; mert továbbá, itt nem magán felek állnak szemben egymással a nem érdekelt bíró előtt, ki a felek előadásainak korlátai közt köteles ítékezésében mozogni, — hanem szemben áll a magán fél az állammal, illetve ennek érdekeit védő hivattal, mely hivatalnak a mint feladata kivetni és behajtani az államkincstárt törvény szerint megillető közvetlen s közvetett adókat. — éppen úgy kötelessége, — és pedig törvényes és morális kötelessége, — tartózkodni oly eljárástól, mely az adózó polgárok jogtalan megterhelésére irányul.

De hát a tulbuzgóság, e rákfenéje a mi pénzügyi igazgatásunknak, nem hajt mindig fejet a törvény s az erkölesi motívumok előtt; jogosan, vagy jogtalanul, annak malmára hajtja a vizet, a kinek örleményéből táplálkozik, jól tudva: hogy tulbuzgóságának bére sohasem a büntetés.

Complicált alkotmányos szervezetükben van egy közeg, melynek hivatása volna az ily viszásságoknak elejét venni, s ez a közigazgatási bizottság.

A közigazgatási bizottságot a törvény a lehető legtágasabb hatáskörrel látta el. — A közigazgatás minden ágában — mondhatni — szabad kezét biztosított számára. A részletesen etöszámlált esetekben teendőm felül felhatalmazta a törvény 64. §-a arra: hogy a törvénynek tapasztalt hiányairól a felmerült bajok s nehézségekről jelentést, — és a szükséges intézkedésekről javaslatot tegyen a kormányának.

Ha hivatása magaslatán áll, s meg van tagjaiban a nélkülözhetlen képesség mellett a kötelességérzet tudata, és azon nemes ambíció, mely a közügyek érdekében fíradhatatlan tevékenységre ösztönöz: akkor eltűnnek az emleltettekhez hasonló viszásságok és sérelmek.

Ha? . . . de hát ezen „ha” után nagy kérdőjel sompolyog, mely hogy eltűnjék a láthatárról, nagyon kívánatos.

Végre úgy dőlájba, a napnak sugára,
Rávezette a rég keresett forrásra.
Úgy örült a szíve, magát örömben
Ijúnak látta a forrás viz ükrében.

Azóta mint a méh a mező virágát,
Felkereste ő az ijság forrását.
Minden reggel, óh! mert Torna vár leánya
Elrabolta szívét, annak járt utána.

(Piros) Pünköszt napján kérte torna vár leányát
(Kérte) adja vissza neki elrabolt „rózsáját.”
A gyönyörű ifju, — mint maga sejtette —
A bájos lány szívét kapta meg helyette.

* * *

Pár éven keresztül boldogságban éltek,
Az öreg vár felett repültek az évek,
De a mint mondják, nincs öröm öröm nélkül,
Csak a várrom maradt szomorú emlékül.
Mert a forrás víztől megijul az alak,
De a szív és lélek csak a régi marad.
Meg Telegdy Pálnak, e várnak uróje,
Isten jóvoltából régi ismerője.
Vagy talán nyíltan is megmondhatjuk már ma,
Neki szánta kezét úgy mondja a fáma.

Hanem a sors nagy ur, és senkit nem kimél,
Viselni kell amit bárkire ez kimér
Igy Telegdy Pál is a sorsnak esapásit
— Bár fájó kebellet, — viselte sokáig.
Furfangos játékit únni kezdte végre,
— Összetett kezekkel tekintett az égre,
„Oh kegyelmes Isten segélj”, meg munkámmal
Levelezést kezdék Jólész Vénusával.” —

Megnyeri levéllet, Telegdy azt hiszi,
Megírva a levél, — küldöttje már viszi.
Kézről-kézre megy a szívhez szóló levél,
Míg végre a várnak urójehez elér.
Már olvasni kezdi, Istenem ép ottan
Mikor kedves ferje hirtelen betoppán.
S kikapja kezéből, mi van e levélbe?”

Mint nyíl hatol e szó nevének szívébe.
De a férj most nem néz se Istent, se embert,
Olyan, mint egy tenger, mit a hullám felvert.
S levelet ir Pálnak, nincs belőle haszon,
Ez a mottója, hogy: „utolsó válaszom.”

Hej! Telegdy Pálnak forrott az epéje,
Ezen szó: „utolsó” nem fért a fejébe,
Mert Jólésznek ura nevének nevében
Igen sokat elmond a titkos levélben.

Most Pál utnak indul a Jólészi uton
Egyre csak ezt mondja: „óh! ezt megboszulom.”
„Vadászni megy férjed, a míg ő oda jár,
Mint vendég jelenik meg nálad a halál.
Es, hogy senki nem lesz más, igen elhiszem
Te leszesz az első, a kit ő elviszen.”

Igy beszél Telegdy, mit maga sem akar,
Meyországot, poklot, mindent összehadar.
De szem előtt tartá: „a ki leül marad.”
Ha egyedül van is „a ki megy az halad.”
Mert nem tíz óraker, nyolekzer vette észre,
Hogy megérkezett a várva várt Jólészre.

Nyitva volt a kapu, óh! esodák-esodája,
Telegdy Pálnak most elállt szeme-szája.
Bár előtte ninesen, nincs akadály semmi,
Jólésznek várába még se tud bemenni.
(Mert a vár urának, fatáblába kötve
Volt egy ördög csinált — nagy hatalmu könyve.
Melyet ha felnyitott, mikor elutazott
Jólésznek várába senki nem juthatott).

Már ment haza felé, mikor a tós lápon,
Egy vitézt lát jönni, vágatva lóháton.
Sokáig nézgte, hogy valjon ki lenne,
Volt kedvese batyját ismerte fel benne.

Ekkor visszafordult, tüstént hevenyében,
Es ezen jó eszme villant meg eszében:
„Irok egy levelet, és megírom benne,
Hogy Jólész várában egy dalia lenne.

Ki a vár nevének, hej, jó ismerője
Magyarán megmondva, régi szeretője.
Akkor tán a vár ur bosszumat dühében,
Ha nem egészen is, esilapítja részben.
S ment az erdő felé, a levelet vitte.
„No most bosszút állok” egyre csak azt hitte.
„Reményem nem esalt meg,” halkan ezt susogta,
Mikor a panaszló levelet átadta.

Olvasta a vár ur, felpattant lovára,
(Telegdy félszemmel nézeget utána.)
Villám gyorsan ment ki a sűrű erdőből,
Lovának patkója szikrázott dühétől.
Tüstént otthon termett, mint volt a levelbe,
Nejét egy ifjunak karjaiban lelte.
Dühének nagyságát bizonyítja a tett,
Melyet neje vére a törére festett.

A testvéri szívből, a testvérnek vére,
„Bosszuért kiáltott, — az egék-egére.”
Mint vitézhez illet, úgy illet testvérnek;
Egymásnak fejére merész vágást mérnek.
Mind a kettő talál, (mennek más országba)
Fölismerik egymást a boldog hazába.

Tóvá vált a két hős porba ontott vére.
— Gyásztónak hívja most a falunak népe. —
A vár összeomlott, azt beszélük róla
(Telegdy kövé vált) Jólésznél azóta:

Szent-György éjszakáján (fenn a gyász tavánál)
Fehérbe öltözött női alak járkal.
Es mikor Jólészben éjfél üt az óra,
Az egész táj mintha felfordítva volna:
Nagy dörgés, villámlás, szárnyak esattogása
Hallható, a vidék a pokolnak mása.
Reggel felé pedig e szokat hallhatod:
„Legyél elátkozva, én már szabad vagyok,”
(S a mi nélkül „Szent-György” soha el nem mulhat,
A kövé vált ember vérkönyveket hullat.)
— Nagyot dördül az ég, megnyílnak a habok
S elnyelik hirtelen a fehér alakot.

Réthy Andor.

Hírek és vegyesek.

A pályázatra, melyet lapunk f. é. 5-ik számában hirdettünk, összesen 7 műtől beküldve Ezek közül egy visszavétetett, egy pedig határidőn túl érkezvén, el nem fogadtatott. A pályázó művek közt van két eredeti beszély, két fordítás Schiller „Orleansi szűz”-éből s egy — Umland után — készült verses költemény. Reméljük, sikerülend e műveket illetékes bírálók kezébe juttatni. Az eredményt minden esetben közzé teendjük.

Sziber Ede, a beszteczebányai tankerület főigazgatója, e hó 18-án érkezett városunkba. Az egyesült prot. főgymnasiumban azonnal megkezdte a hivatalos látogatást.

Kinevezés. Dr. Zehery Istvánt, helybeli ifjabb orvosaink egyikét, ki nemcsak alapos szakképzettségével, de hivatását lelkiismeretesen betöltőni vágyó szolgálatkészségével is, aránylag rövid idő alatt, általános becsülést vívott ki magának, ő Felsője a király, a közös hadügyi kormány előterjesztése folytán, tartalékos állománybeli főorvossá nevezte ki.

Eljegyzés. Gotthard Sámuel, megyénk bizottsági tagjának s Dobsina város egyik előkelő polgárának kedves és művelt szellemű leányát, Mariskát, Gömörly Károly jegyezte el.

Püspöki látogatás. Főt. Czékus István evang. püspök ur f. hó 15-én a déli vonattal városunkba érkezvén, az állomásnál Glauf Pál lelkész, Groó Vilmos egyházfelügyelői helyettes és Liszka József egyházkerületi pénztárnok által üdvözöltetett s ezután szállására, az evang. paplakra hajtattott. Jövetelének ezéjja volt a Liszka József egyházkerületi pénztárnok által kezelt egyházker. közigazgatási pénztár mult évi számadásának megvizsgálása, a mi még az nap délután megtörtént, mely alkalommal a püspök ur legnagyobb meglepődésére a pénztári számadás példás rendben találtatott. — Másnap a püspök ur Osgyánba rándult ki, a honnan visszatérvén, itt néhány látogatást tett, majd pedig a délutáni vonattal Rozsnyóra visszautazott.

Népfelkelési tiszteklül leendő előjegyzésre városunkban a következők jelentkeztek: András Mór fényképész, Belopotovszky József adó ellenőr, Bernolák Nándor ügyvéd, Bodor Ármin mérnök, Csillag Mór, Fáy Viktor földbirtokos, Fornét Gyula, György Kálmán városi hivatalnok, Kispál Mihály tanár, Marton János ügyvéd, Molnár József ügyvéd, Perez Samu kir. közigazgató segéd, Samarjai János földbirtokos, Vozáry Béla, összesen: 14-en.

Vettük a következő gyászjelentést: A miskolci kereskedelmi- és iparkamara részvétel adja tudtul fíradhatlan és buzgó beltálgának Mahr Károly helybeli kereskedőnek, élte 57-ik évben folyó hó 14-én reggeli 5 órakor történt elhunytát. Az elköltözöttnek pomaradványai folyó hó 15-én délután 3 és fél órakor fogtak az ág. ev. egyház gyászteremtés mellett örök nyugalomra tételni. — Miskolcz, 1887. márczius 14-én.

Örömmünepélyt tartott a helybeli polgári olvasó kör fennállásának 25-ik évfordulójára alkalmából, még pedig egybekötte márczius 15. napja emlékével. E szerint az ünnepély tulajdonképen kétrészből állott. Első volt a díszülés, melyet — a dalárda által elzengett „Hymnusz” után — Eva János elnök nyitott meg csinos beszéddel, megemlékezve a harminczkilenc év előtti, korszakot alkotó nap történetéről, jelezve egyuttal, hogy a kör 25 éves működése közben mindig ama nagy nap jelszavának, a „szabadság, egyenlőség testvériség” szent elveinek volt nem csak hirdetője, de alkalmazója is. A többszöri lelkes éjenzés közt befejezett elnöki beszéd után Főris J. jegyző ismertette a kör 25 éves történetét. Az ünnepély ezen részét a dalárda rekesztette be a nagy „szózat” éneklésével. Jelen voltak a tagokon kívül — a városi tanácsos képviselőiben — Szabó György polgármester, Nagy Ferencz főjegyző és Kovács József tanácsos. Az ünnepély második részét a közvacsora képezte, melyen esti 8 óra után — a körtagjaival együtt, mintegy 80-an vettek részt. A lakoma ünnepi díszet emelte különösen az a két felkészítőt, melyet Eva János elnök Kosuth Lajosra, s Szabó György polgármester a polgárság összetartására mondott el a jelen voltak lelkesültségének gyakori kifejezései között. Ez ünnepély a kör helyiségein lett megtartva.

Az egyes. prot. főgymnasium ifjusági „Tompakör” e is kegyelettel ünnepelte meg márczius 15-ét. — Délután 3 órakor vette kezdetét az ünnepély az iskolaépület nagy termében a következő műsor mellett: 1. Enekkar. 2. Elnöki megnyitó. 3. „Hogy is volt csak?” Szász Gerőtől, szavalta Normeszky Gusztáv. 4. „Emlékezés márczius 15-re” Lámer Jánostól. 6. „Rendületlenül” Arany Jánostól, szavalta Uthy István. 7. Enekkar. 8. „Emlékezés” Tóth Kálmántól, szavalta Krno M. 9. „Bem Erdélyben” Hurray Emiltől. 10. „A lengyelek fehér asszonya” Jókai Mórtól, szavalta Sándor Szilárd. 11. „Alkotmányunk fejlődése” Sárkány Imre tanártól. 12. Enekkar.

Márczius 15-ike Tiszolczon. A panszlavizmus megyénk területén egyedüli fészében, Tiszolczon márczius 15-én, igen sikerült ünnepélyt rendezett az ottani magyar kaszinó. A hazafias ünnepély sorrendjét alkalmi beszéd, a „Szózat” éneklése, szavallat és a „gömörmezei magyar közművelődési egyesület” tiszolczyi köre javára rendezett tombola-játék képezte. — Az ünnepély rendezői s annak részesei általános elismerést érdemelnek azért, hogy e napon oltárt emeltek a hazaszeretnek, melyen az egyszer lángra kapott tűz ne is aludjon ki soha, de terjessze ki melegítő fényét azokra is, kik tőle még mindig távol állanak.

Dalárdánk ma egy hete rendezet dalestélye — alig hozván be a rendezés költségeit — anyagi tekintetben sikerültnek nem mondható, — ellenben a műsor ugy összeállításában mint kivételben, oly élvezetet nyújtott a csekély számú közönségnek, mely a művészi igényeket is kielégíthette. Daláraink, midőn fáradhatlan szorgalommal, valódi lelkesedéssel fakadó teljes odaadással igyekeznek azon, hogy a művészetben is előkelők támogatására méltóvá tegyék egylettüket, bizony-bizony megérdemelnék, hogy több figyelemben részesüljenek. Az ilyen pártolás különben nem dalárdánk működésére vet árnyat.

Broncs Béla mérnököt — városunk egykor tekintélyes kereskedő polgárának fiát, a nevérol „brorolith”-nak nevezett robbanó találmányával, Csehország Przbromba községi bányájában kísérletet akarván tenni, szerencsétlenül járt. A töltény ugyan is, melyet Broncs maga helyezett a fúrlyukba, váratlanul felrobbant, s a mérnök egyik karját leszakította, arczát pedig ugy összeégette, hogy e sebek miatt párnap mulva kiszendvedt. Ez esetet a „P. H.” tudósítja.

dósítója gonosz kéz művének tartja, mert e találmány fontossága épen abban állván, hogy ütés, dörzsléssel szemben érzéketlen, 30 sikerlét kísérlet után feltehető, hogy a töltény más robbanó szerrel találkozott ez alkalommal. A vizsgálat különben megindított.

A helybeli ipartestület szervezése végett összehívott gyűlés, mely e hó 17-én lett megtartva, eredménytelenül oszlott fel, hogy ma (vasárnap) d. e. 9 órakor a „Rózsa” nagy termében folytassa tanácskozásait, melynek tárgya, ugy látszik, csak a csizmadia és bőrtészerző iparosok többsége előtt gyűleltes. Valóban, nem hallottuk még alapos, elfogadható okot a nevezett két ipar férfiaiól említeni, az ipartestület megalakítása ellen, de igenis hallottunk panaszokat a kis ipar hanyatlásáról, melynek okát az ipar szabadságban keresik, ennek tulajdonítják az ipartestületet is. Mind két irányban elfogultan, tévesen ítélik meg a dolgokat. De talán nem is egészen ez az ő heves ellenkezésük valódi oka, mint inkább az, hogy ipartársulatuk működésének netalán törvénnyel ellenkező adatai a nyilvánosság elé ne kerüljenek. E föltevés jogosult mint addig, amíg vagy tarthatatlansága bizonyította, vagy az alpolan ellenkezés meg nem szűnik. — Közönségünk teljesen méltányolja ugyan az iparhatóság türelmét, mely mellett az egyéni érdekek sugallta heveskedéseket is forrongani engedi, de bizonyára gyengésséül tudná be azt, ha az iparosok kétharmad résznyel nagyobb többségének törvényes ohatját, a rimaszombati ipartestület megalakítását, keresztül vinni ma sem tudná.

A megyei tisztviselői nyugdíjgyólt javára Gömörmege ifjusága által folyó évi február hó 22-én Rimaszomban tartott tánczvigalom alkalmával a nyugdíjalap növelésére Radvánszky Károlyné ő nagysága 80 frt. Fáy Gusztáv ő mltsa 10 frt. Rimaszomban rendezett tanácsos városa 12 frt 50 kr. Fáy Viktor 10 frt. Kriston László 5 frt. N. N. 3 frt. Lazgaker Ödön 1 frt. ifj. Sathó István 1 frt felülfizetéssel járulván, ez összeget a rendezőség a megyei alispáni hivatalhoz beszoáltatta.

A gömörmezei magyar közművelődési egyólt nyustyai köre javára február hó 19-én Rumabrézön megtartott nyilvános tánczmulatság eredményeként tisztelettel jelentem, hogy az összes bevétel volt 218 frt 40 kr. Kiadás 93 frt 40 kr. Tiszta nyereség 120 frt, befoglaltatván ebben a következő kegyadományok és felülfizetések: Adriányi Ernőné 3 frt. Gróf Almássy Arthur 1 frt. Bay Irma 1 frt. Borbély Lajos 10 frt. Bogisich és Török 1 frt. Braslingel Aurel 1 frt. Bőhm József 1 frt. Bobok Tivadar 5 frt. Bjél József 1 frt. ifj. Bazilidesz János 2 frt. Fáy Gusztáv ő mltsága 5 frt. Fáy Gusztáv úr ő mltsága 10 frt. Fáy Rózsa 2 frt. Fáy László országgyűlési képviselő 4 frt. Fáy Gyula 4 frt. Jelineki Ernő 5 frt. Jerem 1 frt. Korony Gyuláné 3 frt. Kolbenheyer Lajosné 1 frt. Kubinyi Kálmán 5 frt. Kuchta 1 frt. Kerman és Svehla 1 frt. Knöpfler Károly 1 frt. Dr. Loisch Ede 10 frt. Liszka János 2 frt. Lihan József 1 frt. Özevgy Malatinszky Lajosné 1 frt. Mariássy Andor 3 frt. Marton János 4 frt. Mirka Károly 3 frt. Oskko Lajos 2 frt. Pauer Hermin 2 frt. Papp József 1 frt. Reguly Pálné 2 frt. Solez Miksáné 3 frt. Szopata Imre 1 frt. Takács István 1 frt. Varga Mihály 1 frt. Weisz Frigyes 1 frt. Két fiatal ur 40 kr. be nem jegyzett 1 frt. összesen: 103 frt 40 kr. E tánczmulatság ily fényes sikerét előmozdította a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság e vidéken lakó fiatal tisztjeinek elismerésemelő önzeden buzgólkodása, nem hagyhatván említés nélkül Szomor Károly urnak a tánczterem izlettjes díszítése mellett kifejtett odaadó buzgólkodását. Pazár Gusztáv.

Nyilvános számadás

a rimaszombati és vidéki jótékony négyesület 1887. febr. hó 20-án tartott theaestélyének bevételeiről. — Adokoztak:

Aspikot: Farkas Ábrahámné, Ladányi Józsefné, Bornemisza Lászlóné, Molnár Lajosné, Samarjai Jánosné, Marton Rudolfné, Miskolczy Istvánné 4 liter fagyaltot.

Kappant: Török Klemma 2, Molnár Lajosné 2, Samarjai Jánosné 2, Ladányi Józsefné 1, Farkas Ábrahámné 2, Bornemisza Lászlóné 2, Szabó Samuné 2, Stolez Mártonné 2, Pongrácz Pálné 3, Kubinyi Imréné 1.

Sódart: Farkas Ábrahámné 2, Bornemisza Lászlóné 2, Marton Rudolfné 1, Beliczky Viktorné 1, Gees Istvánné 1, Samarjai Jánosné 1, Molnár Lajosné 1, Lőrinczy Györgyné 1, Kubinyi Imréné 1.

Pulykát: Samarjai Jánosné 1, Sütthő Istvánné 1, Madarassy Dezsőné 1, Marton Rudolfné 1, Biró Bertiné 1, Kubinyi Gyuláné 1.

Kenyeret: Bornemisza Lászlóné 4, Szabó Samuné 1, Rásky Bertalanné 1, Gees Istvánné 1, Samarjai Jánosné 2, Molnár Lajosné 3, Hollósy Józsefné 4.

Cukrot: Stolez Mártonné 2 kilo, Baksay Józsefné 5 kilo.

Theát: Baksay Józsefné 2 doboz, Liszka Józsefné 1 doboz, Miskolczy Istvánné 1 doboz, egy kl. thea és süteményt. Befőtött: Madarassy Dezsőné, Liszka Józsefné, Raisz Miksáné, György Róza, Abonyi Pálné.

Rumot: Miskolczy Istvánné 1 üveg, Liszka Józsefné 1 üveg, Dapsy Józsefné 1 üveg.

Bort: Stolez Mártonné 1 üveg, Szabó Samuné 1 üveg, Dapsy Józsefné 2 üveg.

Sütemény: Henei Kálmánné, Ligeti Etel, Konyha Kálmánné, Holló Dénesné, Groó Vilmosné, Terhes Pálné, Mikulik Emília, Abonyi Jánosné, Kemény Bertáné.

Pénzt: Farkas Ábrahámné 10, Dr. Veres Samuné 2, Lengyel Györgyné 1, Szakal Vinczéné 1, Abonyi Amália 1, Benyo Béláné 1, Lichtschein Adolfné 3, Zehery Gáborné 1, Tornay Györgyné 2, Záborszky Clemma 1, Czékora Jánosné 1, özv. Kriston Györgyné 1, özv. Szabó Mihályné 1, Benkovics Pálné 1, Ladányi Józsefné 1, Lápyi Bertalanné 2, dr. Löcherer Tamásné 2, özv. Lovas Ábrahámné 1, Gellman Sámuelné 1, Rásky Bertalanné 1, Beliczky Viktorné 1, Konyha Géziné 1, Csider Károly 3, Dapsy Józsefné 1, Hamaliár Károly 2, Kriston Lászlóné 1, Ujházy Tivadarné 2, Simko Nándorné 1, Tóth Józsefné 1, Kern Adolfné 1, Eihay Aranka 2, Tóth Pálné 1, Oswald Frigyesné 1, György Róza 1, Szűcs Károlyné 1, Kishonthy Gyula 1, Kiszely Malvin 2, Institoris Eudréné 1, Ujházy Lajos 2, Szilávy nővérek 1, id. György Frigyesné 1, Beliczay Lászlóné 2, Folyami Kálmánné 1, id. Löcherer Tamásné 3, Lőrinczy Györgyné 1, Biazofszky József 1, Kres Józsefné 1, Törköly Józsefné 1, Kovács Zsigmondné 2, Széplaky Pálné 1, Náray Jánosné 1, Rakottyai Danóné 1, Chászár György-

né 1, Borsody Károlyné 1, Ribely Katalin 1, Szontagh Károlyné 1, Sárkány Imréné 1, Glauf Pálné 1, Lemontoa Luczie 2, Bodor Istvánné 1, Fülöp Benjaminsné 1, Kálnay nővérek 1, Kandra Jánosné 1, Baksay Istvánné 2, Tőők Jánosné 1, Molnár Józsefné 3, Mészáros Kálmánné 1, Vozáry Györgyné 2, Nagy Ferenczné 1, Nagy Jánosné 1, Rajzinger Jánosné 1, Perez Safrauka Irma 1, Vialár Eudréné 1, Medveczky Sándorné 1, özv. Richter Dánielné 2, Csider Antalné 1, Soós Miklósné 1, Csesznok Pálné 1, Papp Zsuzsó 1 frt, Hallovics L. 50, Siller Leona 50, N. N. 50, M. R. 10, Markovics Mária 60, N. N. 30, N. N. 20, N. N. 40, Steiner Salamonné 20, Pitta Berta 50, N. N. 50, V. M. 30, Eva Jánosné 25, Szöllösy Ferenczné 50 kr.

Felülfizettek: Abonyi Jánosné 50 kr. Kulcsay Lajosné 50 kr. Borbély László 5 frt, Stech Kálmán 1 frt 50 kr. Baksay József 1 frt. Dapsy Vilmos 2 frt 50 kr. N. N. 50 kr. Molnár József 2 frt. Molnár Lajos 50 kr. N. N. 50 kr. Kubinyi Imre 2 frt. Szilávy M. 50 kr. N. N. N. N. N. 1 frt 60 kr. Bornemisza László 1 frt. Csillag Mór 50 kr. Badányi Gyula 50 kr. N. N. 50 kr. Farkas Ábrahámné 9 frt 50 kr. Gees István 50 kr. Marikovszky István dr. 50 kr. Dobozi Dániel 1 frt. N. N. 50 kr. Fáy László képviselő 4 frt 50 kr. Fabianics N. 50 kr. Rakottyai Danó 50 kr. Dr. Lichtschein A. 1 frt. Radvánszky Károlyné 3 frt. Radvánszky Károly 5 frt. Baró Bertalan 5 frt. Kovács-Rubini Antónia 2 frt. Eva Jánosné 50 kr. Draveczky Kálmán 1 frt.

Pénzbeli adományok és felülfizetések . 171 frt 40 kr. mely összeghez hozzászámítva a belépti-díjakból és az elárusításból az estély teljes kiadásainak levonásával felmarad összeget . 113 frt 44 krt marad az egyesületnek tiszta nyereségképen 284 frt 89 kr.

Ez összeghez azonban nincs hozzáadva a Dapsy Józsefné ő nagysága által felajánlott „Etelka esárdás” című zeneszerzemény tiszta jövedelme, miután annak elárusítása, valamint az estélyről felmaradt némely felszerelési tárgyak eladása is — még folyamában lévén, azoknak végösszege nem volt megállapítható.

A számadásokra kiküldött négyesületi bizottság kedves köteleességet teljesít akkor, midőn a fentebb nyilvánosan nyugtázott kegyes adományokért és felülfizetésekért a nemcsak szívű közönségnek legmélyebb háláját és köszönetét nyilvánítja. Köszönet és elismerés illeti Dapsy Józsefné ő nagyságát, ki fentebb említett jeles szerzeményének tiszta jövedelmét a négyesület thea-estélyére szíves volt felajánlani. — Farkas Ábrahámné ő nagyságát, ki annak első példányát 10 frton váltotta meg. — Rimaszomban város tanácsát a terem átadásakor tanusított áldozatkészségért, Weisz Károly urat, ki ez estélyen elárusított asztali bor kiméresi díját, a jótékony cél iránti tekintetből eleugedte.

Elismeréssel adózik a bizottság egyuttal mindazoknak, kik, mint négyesületi tagok, főleg az estélyen odaadó buzgalommal működtek annak sikerén, s ugy hisszük, hogy a nagy közönség elismerését tolmésoljuk akkor, midőn Raisz-Marikovszky Emma és Molnár Lajosné ő nagyságaiknak, kik a fáradságból oroszlan résztvettek maguknak, köszönetet nyilvánítunk. — De a bármely irányú áldozatkészséget lelkek mélyéből köszönik a — szegény árvák. . .

Rimaszomban, 1887. márczius hó 14-én.

Dr. Veres Samu, n. e. jegyző.

Felélés szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Nyilt-tér *)

A Kubinyi Géza ur és Dr. Marikovszky István ur között fenforgott ügy a mai napon előttünk elintéztetett.

Kelt Rimaszomban, 1887. év márczius 14-én.

Szentiványi Árpád.

Lőrinczy György.

Hevessy Bertalan,

Szentmiklóssy Gyula,

mint Kubinyi Géza ur megbízottjai. mint dr. Marikovszky István ur megbízottjai.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Magán-hirdetések.

Jutányos áron eladó

Egy jó karban lévő rízs-szalma seprő-készítő gép, hozzá való felszereléssel. Bővebben értekezhetni Rimaszomban, jánosi-utca 13. szám alatt.

Özv. Mindszenty Bertalannénál.

Eladó.

Nagy-Rőczén a piacon fekvő egy emeletes bolti helyiséggel bíró ház, szabad kézből, kedvező feltételek mellett s jutányos áron eladó, esetleg bérbe is adható.

A feltételek iránt értekezhetni az alólirt tulajdonossal. Vjeszt Gusztáv.

Árverési hirdetmény.

A rimamurány-salgó-tarjáni vasmű-részvénytársaság tulajdonához tartozó, és a vecseklői 5. sz. tjkönyvben foglalt ingatlanokból mintegy 256 cat. hold kiterjedésű szántóföld, rét s legelőbeli ingatlan, folyó 1887. évi márczius hó 23-án délután 2 órakor Vecseklőn, a község házánál tartandó magánjellegű árverésen együttesen vagy részletei-

ként el fog adani, hova a kitűzött időre a venni vagy bérleni szándékozók meghívtnak.

Az árverés alá becsajtott ingatlanok becsérteke 7000 frt. A vetelár egyharmada az árverés-kor azonnal, másik egyharmada az árveréstől számított fél év múlva 6%-os kamattal, utolsó egyharmada pedig egy év múlva szintén 6%-os kamattal fizetendő. — A feltételek egyébként alólírotnál bármikor megtekinthetők.

Rimaszombat, 1887. évi márczius hó 6.

Marton János, társ. ügyész.

BLAU VILMOS

férfi-ruha és kalap divat-üzlete

RIMASZOMBAT.

Budapesti és külföldi bevásárlásomból vissza-ékeztvén, bátor vagyok a n. é. közönség szives tuomására hozni, hogy a bekövetkezett tavaszi idényre a legújabb és legjobb minőségű bel- és külföldi divatos gyapju-szövetekből nagy választékot hoztam, úgy, hogy a n. é. közönség minden kívánalmának képes vagyok megfelelni.

Mérték utáni megrendelések a legújabb szabás szerint gyorsan ezközöltetnek; — azonkívül raktárt tartok mindennemű kész férfi- és gyermekruhából a legjobb kiállításban és a legjótányosabb árak mellett.

Egyszersmind köztudomásra hozom, hogy üzletemet férfi és gyermekkalapokkal bővítettem, és nemesak a jelenlegi divatnak megfelelő nagy raktárt tartok, hanem igyekeztem a legjobb gyártmányt is megszerezni, hogy minőség és olesón szabott áramim mellett, a tisztelt közönség gyakori parancsaira alkalmat nyújtsak.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel.

Rimaszombat, 1887. márczius 15.

BLAU VILMOS,

1-3

férfi-szabó.

Hirdetmény.

2780. — A nagyrozei királyi járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közli: hogy Weinberger Sámuel végrehajtónak Weinberger József és neje végrehajtást szenvedő elleni 1200 frt tőkekövetelés és járul-

lékai iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrozei kir. járásbírósg) területén lévő Ratkó város határában fekvő a ratkói 557. sz. tjkben foglalt Weinberger József és neje Groszmann Eszter tulajdonát képező 63. sz. a. házra az árverést 760 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1887. évi márczius hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Ratkón a város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 76 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Röezén, 1886. évi decz. hó 24-ik napján. A nagyrozei kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság. Szecska, kir. aljárásbíró.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Rimaszombatban, a főtéren (Soós Mihály-féle házban) folyó évi márczius hó 15-én nyitottam meg nagy kiterjedtségnek örvendő selmeczányai uri és női czipész üzletemnek

FIÓKJÁT,

a melynek vezetésével Stubna János urat biztam meg, ki e téren — több évi gyakorlatának alapján — minden kívánalomnak meg fog felelni. — Kapható lesz itt — a legjótányosabb árak mellett — mindenféle

kész női- és férfi-lábbeli

a legújabb divat szerint kiállítva és a legjobb anyagból készítve. — Mérték szerinti megrendelések — kívánság szerint — pontosan és gyorsan ezközöltetnek. — Ugyszintén vidéki megrendelések is elfogadtnak. Magamat szives pártfogásukba ajánlva, maradtam

Rimaszombat, 1887. márczius 19.

2-3

teljes tisztelettel

LANGAUER JÓZSEF,

uri- és női-czipész Selmeczányán és Rimaszombatban.

Felhívás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a már eddig is jó hírnek örvendő vendéglőmben folyó évi ápril hó 1-ével abonomát nyitok ebéd és vacsorára havonként 18 frtért.

Vendéglőm konyhája egy jeles magyar szakácsnőre lesz bízva, kinek főtőrekvése lesz, a t. vendégeknek a legkitűnőbb ételekkel szolgálhatni.

Azon t. abonensek, kik vacsorájukat a nyári idény alatt szabadban obajtják elfogyasztani, azok észére a Széchenyi-herti nyári sörházamban lesz terítve.

Végül kérem a n. é. közönséget, hogy megrendeléseiket a lehető legrövidebb idő alatt nálam jelentessék be.

Rimaszombat, 1887. márczius 16.

Teljes tisztelettel

WINTER ADOLF,
vendéglős.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. gazdaközönség és építettni szándékozók tudomására hozni, miszerint egy nagy fakereskedő cég összes üzleti készletét megvévén, azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy mindennemű faanyagot, ugymint: szarufa, gerenda, deszka, lécz, staffli és zsindelet nagy választékban úgy kicsiben mint nagyban árusíthatunk s az árak tekintetében bármelyik más fakereskedővel versenyezni képesek vagyunk.

Magunkat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, maradtunk kiváló tisztelettel Rimaszombat, 1887. márczius 17.

ECKSTEIN és BONDY,
épületi fakereskedők.

Raktár: A vasuti indóház tőszomszédságában.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Hirdetmény.

6764. sz. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli: hogy a rimaszombati takarékpénztár Borsos István s neje Torma Borbála végrehajtást szenvedő elleni 350 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Alsó-Pokorágy község határában fekvő az alsó-pokorágyi 35. sz. tjkben foglalt Borsos István s neje Torma Borbála nevű álló s öket illető 1/3 urb. telkekre az árverést 1544 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 27-ik napján d. e. 10 órakor Alsó-Pokorágy községben a községi bíró házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 154 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Rimaszombat, 1887. évi február hó 8. napján. — A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Fornét,

kir. tszéki elnök.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap, külsejében a legszebb, tartalma szerint a legélénkebb.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetés legolcsóbban postautalvánnyal eszközölhető.

Mutatványszámokat

levezető-lapon nyilvánított kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők.

A magyar olvasó közönséghez!

A „Pesti Hirlap” immár a kilencedik évfolyamát éli. Fényes iról kör csoportosul körülötte s a legújabb rendszerű rotációs gép nyomja, mely a lapot óránként 15 ezer példányban teljes 16 oldalon és már félóra alatt állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hirlap” dicsekedhetik ez ujtással.

S méltán büszke lehet a Pesti Hirlap arra, hogy ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap. de még inkább arra, mint lett azzá? Nem hiszgett soha a közönség hullámzó szeszélyének, hanem becsületesen és lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobogtatta a zászlót, melyet kitűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a liberalizmus a mi zászlónk. Magyarország újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyarországon csak egy hazafias program lehet hát: e gyökereket kimélni. Ez volt, ez lesz a mi irányunk, melyet csak azzal toldottunk meg, hogy függetlenek vagyunk s leszünk a pártoktól.

A „Pesti Hirlap” nem hajlik sem ide, sem oda, nem ösmer pártokat és gyűlölködést; az igazságot keresi mindenben s mert csak az igazságot nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.

Politikai programunk tehát: erélytel és igazsággal szolgálni a nemzeti politika, szabadelvű haladás és magyar demokracia érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Vezetőinket különböző pártállású jeles publicisták s politikai tekintélyek iriák: Pulszky Ferenc, Horváth Gyula, gr. Bánffy B. la, Eötvös Károly, Beksis Gusztáv, Tórs Károly, Tóty Frigyes, Borostyáni Nándor, Kenedi Géza (felelős szerkesztő) stb.

A t. Házból cím alatt országos hírvé vált karcolatokban az újabb iról nemzedék legkitűnőbb s legnépszerűbb tagja Mikszáth Kálmán humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legélénkebb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közlünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb iróink gazdagítják a „Pesti Hirlap” e rovatát, kiknek sorából legyen elég kiemelniük a következőket: dr. Ágal Adolf (Pozó, Csicseri Bors), Bartók Lajos, Beniczky Bajza Lenke, Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza (Quintus), Kürthy Emil, Mikszáth Kálmán (Scarron), Murai Károly, dr. Schwarcz Gyula, Sebők Zsigmond, Szemere Atti a, Szécsi Ferenc, Tábori Róbert (Columbus) stb.

A többi rovatokra is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkatársaink: Antalik Károly, Barabás Albert, Luhy Sándor, Somogyi Ede, Schmittely József (segédszerkesztő), stb., — csupa k próbált journalistikai munkaerő, — úgy, hogy jól értesültség, élénk ég. a tartalom gazdagsága és választékossága tekintetében a „Pesti Hirlap”-pal a ig vetélkedhetik még e y lap.

Távirati rovatunk mindig a leggazdagabb s kiállja a versenyt hármely európai nagy lappal. Ugy a vidékről, mint a külföldről saját tudósítónk látnak el eredeti táviratokkal s mikor az események úgy kívánják, be-munkatársaink sorából külön tudósítót is küldünk az események színhelyére, mint legutóbb Bulgáriába.

Heti mellékletjeink — mint Kereszeti Újság, Házil Tanácsadó, Gazdasági Újság, stb. — kivitták a nagy közönség hálás elismerését s közönségükkel.

Nagy gondot fordítunk még mulattató karcolatok, apróságok, a közönség köréből való panaszok közlésére, valamint a mindenki által szivesen olvasott szerkesztői üzenetekre.

Regényünk mindig jól van megválasztva az érdekesítő újabb termékek közül.

S bár legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői féllapot kivéve) két teljes ivt — 16 oldal — adunk olvasónk kezébe, külön kedvezményül hetenkint egy zenemellékletet is csatolunk, előfizetőink számára teljesen ingyen, úgy hogy a zenekedvelő előfizető évenként 60-70 jó darabot tartalmazó zene-albumot gyűjthet össze. Oly kedvezmény ez, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mindezen kedvezmények dacára a „Pesti Hirlap” a legolcsóbb napilapnak méltán mondható, amennyiben csekély összeggel (havonként 20 kr.) drágább az ugynevezett kis nélapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

Lgyven szával ezek után remélünk, hogy a „Pesti Hirlap”-ot a művelt magyar közönség ezental is pártolni s lehetőleg terjeszteni is fogja.

A „Pesti Hirlap” előfizetési ára:

Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt 20 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csakis „PESTI” Hirlapot irjanak.

A „Pesti Hirlap” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal BUDAPEST, V., nádor-utca 7. szám.